

Wat voorts den toestand der gemeente aangaat, er heerscht strijd, maar de tegenkanting komt van een zijde, van waar men de kon verwerpt. Het blijkt ook nu hier duidelijk, dat er maar twee wegen zijn. Opmerkelijk is ook, dat het personeel der openbare school, van welks meegaandheid men vroeger nog al gedacht had, voor zoover het hier woon, beslist met het modern Classicaal Bestuur meegaat. De vrijmaking der kerk zal ook wel de oprichting der vrije Christelijke school tengevolge hebben. Er is veel opgewektheid, en van alle zijden komen de belangstellenden, ook de benodigden en verlatenen in Israël. Het wordt reeds duidelijk, dat de reformatorische beweging zich tot hier en Savert niet blijft beperken, maar zelfs tot in het hooft Noord en vele harten ontvinkt. Psalm 89: 6 (herijnd.)

Lit Aalen wordt geneld.
Treuring dag dan gisteren heeft onze gemeente nog niet beleefd, dat er geen bloed vergoten is, het is alleen te danken aan de kalme houding van onzen waarden leeraar Ds. Gangel, die zich op het laatste oogenblik, toen het bleek, dat de burgemeester niet wilde doen om de storm te bedaren, onder protest terugtrok en naar zijn woning ging.
Zie hier de geschiedenis, sedert Zaterdagmorgen: Tegen elf uur werd Ds. Gangel bij den burgemeester ontboden, Zld. Achib. deelde hem mede, dat, daar hij afschijft had ontvangen van diens afzetting door het Prov. Kerkbestuur, hij niet zou toelaten dat Zierw. Zondagmorgen zou optreden. Op de beleide vraag: op welk gezag dat verbod door Zld. Achib. rustte, was het antwoord, volgens de Nederlandse Staatswet, dat de verboden, dat den afgezet predikant in de Herv. kerk optreedt (gij merkt dat wij hier in den achterhoek leven.) Op een tweede beleide vraag, om te mogen weten in welke wet of wetartikel zulk stond, was het antwoord: „Ieder wordt geacht de wet te kennen.“ Zierw. vroeg daarop: „Burgemeester, mag ik beleide mede, dat een paar woorden opbeleving geven: wij hebben hier niet alleen de kerk, maar ook de kerkvoogden, er toe gemachtigd, doch aan de uitpraak van den rechter willen wij ons onderwerpen.“ ZEA: „Ik heb geen tijd.“ Ds. Gangel: „En u hebt mij opzettelijk ontboden, burgemeester!“
Daarop stond de burgemeester op en wees Ds. Gangel op hoogst onaangename wijze de deur, zonder zelfs op diens verzoek toezegging van bescherming door de politie te willen geven. Het laatste woord van Ds. Gangel was: „Burgemeester, al de verantwoordelijkheid van wat te gebeuren staat, komt voor uwe rekening.“
Onmiddellijk daarop telegrafeerde Ds. Gangel naar den Commissaris des Konings, stelde hem met een ander in kennis, met dringend verzoek om tusschenkomst, en om te mogen weten of er zulk een wetartikel bestond, waarop een uur later dit antwoord volgde:
„Burgemeester want voor rust en orde zorgen, ik telegrafeer hem deswege. Het ligt niet op mijn weg verder in dezen tusschenkomst te verleenen.“
Commissaris des Konings, MOLLERUS.
Nog Zaterdagavond lieten de kerkvoogden de vier deuren der kerk van binnen van haren sluitboomen voorvallen, omdat het gerucht liep, dat men de deuren zou openvliegen, en wij van het optreden van den burgemeester niets te wachten hadden.
Zondagmorgen negen uur ging een der kerkvoogden naar de kerk (de dienst zoo te halftien ure aanvaren), een paar woestelingen in de nabijheid der kerk sprongen te voorschijn, grepen den kerkvoogd toen hij de deur ontsloot, en wrongen hem de deur uit de handen, drongen met hem de kerk binnen, en met hen nog een woesteling uit het gepeupel, die slechts op dit teken gewacht had. Jist ging de burgemeester voorbij, zag dit alles rustig aan, en ging zins weegs. Hij zelf heeft in tegenwoordigheid van den officier van justitie en vijf kerkvoogden bekend, dat hij gezien heeft dat de lieden met geweld de kerk binnendrongen.
Onmiddellijk ging de kerkvoogd naar het huis van den burgemeester om zijne assistentie te verzoeken. Antw.: Niet te huis, want dan moet hij naar het gemeentehuis, ook daar was ZEA niet, in een woord, hij was nergens te vinden.
Intusschen was het gepeupel in menigte de kerk binnengestroomd. De predikant kwam volgens afspraak even over negen uur, en vond de trappen van den kansel van boven tot beneden bezet met volk, met rookende pijpen, zodat de kerk reeds verpest was met de wolk van tabaksdampen en jeneverucht. Hij verzocht toegelaten te worden tot den kansel, zals werd hem onder vloeken geweigerd. Onmiddellijk begreep ook hij zich naar het gemeentehuis, om de assistentie van den burgemeester in te roepen, toen deze hem reeds met den officier van justitie uit zulten, die zons bleek reeds den vorigen avond was aangekomen, en met nog een ander kerkvoogd inmiddels te gemoet kwam. In de kerk gekomen, ziet de burgemeester uit dat daar, plaats heeft aan den kansel, en roept, roep echter, zelfs niet een enkel woord uit, afwijking te kennen te geven. Ds. Gangel vraagt hem door de politie den toegang tot den kansel te verschaffen, en de trappen te doen onttruimen, desgelijks vragen hem ook de kerkvoogden. Antw.: „Daar heb ik geen orde toe.“ Ds. Gangel vraagt ZEA, of hij hem beschermen zal als hij zich zelf den weg tracht te openen. Antw.: „Dat wel.“ Het gepeupel evenwel, duidelijk merkende, dat zij van den burgemeester geen tegenstand hadden te duchten, begint te meer op te dringen, en den predikant te duwen en te stoupen, zonder dat de burgemeester, die onmiddellijk achter hem stond, een enkel woord sprak. Ds. Gangel vraagt den burgemeester proces-verbaal op te maken. — Geen antwoord. — Het volk wordt daardoor nog woester en ruwer, en handgemeen met enkele vrienden van Ds. Gangel. Men scheldt en vloekt. De burgemeester verzoert zich niet, schoon alles onder zijn oogen geschiedde.
Daarop verklaarde Ds. Gangel aan ZEA, dat de houding al dreigender werd, om treuring tooneelen te voorkomen, dat hij zou afzien van zijn voornemen om te prediken; maar dat de kerkvoogden dan ook de kerk voor den ganschen dag wenschten te sluiten, alzo ook voor den modernen ringpredikant, Ds. Bergina van Winterwijk, die reeds te midden van het gepeupel met rook en bel aan den voet van den kansel stond, en de leuning van de trap had gegrepen. — Hierin stemde de burgemeester toe, maar eischte, dat Ds. Gangel dan eerst de kerk zou verlaten, dan zou hij de kerk doen onttruimen; dere ging kalk heen en kwam onder allerlei beleedigingen op straat veilig in zijne pastorie.
Dus nu bleek het, dat de burgemeester dan toch wel de macht of order scheen te hebben om de kerk te doen onttruimen, dan hij te voren ontdekte. Daarom zult niet bij den aanvang gedaan, dan ware alles voorkomen. De gansche zaak is uitsluitend te wijken aan de dubbelzinnige houding van den burgemeester, wiens sympathieën voor het Classicaal Bestuur niet onbekend waren. Maar ook op de fatale houding van den tweeden leeraar Ds. Van Oostrom Soede, die het Classicaal Bestuur in dezen tot handelen had aangeregt, en de gansche gemeente sedert voortdurend op de onoverantwoordelijke wijze had opgeleid, en zich op de allerlaagste wijze over zijn collega, den Kerkeraad en de kerkvoogden had uitgelaten, komt een niet minder deel van de verantwoordelijkheid neer, dat niet alleen alle geloovigen, maar zelfs eenige modernen gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden. De gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden. De gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden. De gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden.

Onmiddellijk daarop telegrafeerde Ds. Gangel naar den Commissaris des Konings, stelde hem met een ander in kennis, met dringend verzoek om tusschenkomst, en om te mogen weten of er zulk een wetartikel bestond, waarop een uur later dit antwoord volgde:

„Burgemeester want voor rust en orde zorgen, ik telegrafeer hem deswege. Het ligt niet op mijn weg verder in dezen tusschenkomst te verleenen.“

Commissaris des Konings, MOLLERUS.

Nog Zaterdagavond lieten de kerkvoogden de vier deuren der kerk van binnen van haren sluitboomen voorvallen, omdat het gerucht liep, dat men de deuren zou openvliegen, en wij van het optreden van den burgemeester niets te wachten hadden.

Zondagmorgen negen uur ging een der kerkvoogden naar de kerk (de dienst zoo te halftien ure aanvaren), een paar woestelingen in de nabijheid der kerk sprongen te voorschijn, grepen den kerkvoogd toen hij de deur ontsloot, en wrongen hem de deur uit de handen, drongen met hem de kerk binnen, en met hen nog een woesteling uit het gepeupel, die slechts op dit teken gewacht had. Jist ging de burgemeester voorbij, zag dit alles rustig aan, en ging zins weegs. Hij zelf heeft in tegenwoordigheid van den officier van justitie en vijf kerkvoogden bekend, dat hij gezien heeft dat de lieden met geweld de kerk binnendrongen.

Onmiddellijk ging de kerkvoogd naar het huis van den burgemeester om zijne assistentie te verzoeken. Antw.: Niet te huis, want dan moet hij naar het gemeentehuis, ook daar was ZEA niet, in een woord, hij was nergens te vinden.

Intusschen was het gepeupel in menigte de kerk binnengestroomd. De predikant kwam volgens afspraak even over negen uur, en vond de trappen van den kansel van boven tot beneden bezet met volk, met rookende pijpen, zodat de kerk reeds verpest was met de wolk van tabaksdampen en jeneverucht. Hij verzocht toegelaten te worden tot den kansel, zals werd hem onder vloeken geweigerd. Onmiddellijk begreep ook hij zich naar het gemeentehuis, om de assistentie van den burgemeester in te roepen, toen deze hem reeds met den officier van justitie uit zulten, die zons bleek reeds den vorigen avond was aangekomen, en met nog een ander kerkvoogd inmiddels te gemoet kwam.

In de kerk gekomen, ziet de burgemeester uit dat daar, plaats heeft aan den kansel, en roept, roep echter, zelfs niet een enkel woord uit, afwijking te kennen te geven. Ds. Gangel vraagt hem door de politie den toegang tot den kansel te verschaffen, en de trappen te doen onttruimen, desgelijks vragen hem ook de kerkvoogden. Antw.: „Daar heb ik geen orde toe.“ Ds. Gangel vraagt ZEA, of hij hem beschermen zal als hij zich zelf den weg tracht te openen. Antw.: „Dat wel.“ Het gepeupel evenwel, duidelijk merkende, dat zij van den burgemeester geen tegenstand hadden te duchten, begint te meer op te dringen, en den predikant te duwen en te stoupen, zonder dat de burgemeester, die onmiddellijk achter hem stond, een enkel woord sprak. Ds. Gangel vraagt den burgemeester proces-verbaal op te maken. — Geen antwoord. — Het volk wordt daardoor nog woester en ruwer, en handgemeen met enkele vrienden van Ds. Gangel. Men scheldt en vloekt. De burgemeester verzoert zich niet, schoon alles onder zijn oogen geschiedde.

Daarop verklaarde Ds. Gangel aan ZEA, dat de houding al dreigender werd, om treuring tooneelen te voorkomen, dat hij zou afzien van zijn voornemen om te prediken; maar dat de kerkvoogden dan ook de kerk voor den ganschen dag wenschten te sluiten, alzo ook voor den modernen ringpredikant, Ds. Bergina van Winterwijk, die reeds te midden van het gepeupel met rook en bel aan den voet van den kansel stond, en de leuning van de trap had gegrepen.

Hierin stemde de burgemeester toe, maar eischte, dat Ds. Gangel dan eerst de kerk zou verlaten, dan zou hij de kerk doen onttruimen; dere ging kalk heen en kwam onder allerlei beleedigingen op straat veilig in zijne pastorie.

Dus nu bleek het, dat de burgemeester dan toch wel de macht of order scheen te hebben om de kerk te doen onttruimen, dan hij te voren ontdekte. Daarom zult niet bij den aanvang gedaan, dan ware alles voorkomen. De gansche zaak is uitsluitend te wijken aan de dubbelzinnige houding van den burgemeester, wiens sympathieën voor het Classicaal Bestuur niet onbekend waren. Maar ook op de fatale houding van den tweeden leeraar Ds. Van Oostrom Soede, die het Classicaal Bestuur in dezen tot handelen had aangeregt, en de gansche gemeente sedert voortdurend op de onoverantwoordelijke wijze had opgeleid, en zich op de allerlaagste wijze over zijn collega, den Kerkeraad en de kerkvoogden had uitgelaten, komt een niet minder deel van de verantwoordelijkheid neer, dat niet alleen alle geloovigen, maar zelfs eenige modernen gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden. De gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden. De gansche zaak schijnt wel een jaar diep verfoeden.

muur te slaan, teneinde de banken er uit te kunnen dragen, hetgeen geen bezwaar opleverde. Onder men toch bezig is met het lokaal te verbouwen. Nog werd een soort van gaanderij in de school aangebracht, waarop een 90 personen konden zitten. Tot roem van 's Heeren goedheid kunnen we zeggen, dat geen plaatsje in het lokaal onbezet bleef, zodat minstens 550 personen de godsdiensttoefening 's morgens konden bijwonen. Des namiddags waren 'er minstens 400 menschen vergaderd.

Nooit had iemand kunnen denken, dat de dingen hier zulk een heerlijken loop zouden kunnen hebben, wat voor weinige weken nog een volslagen onmogelijkheid scheen, is gebeurd. De harten zijn genoeigd, en een eenheid en een samenbinding is er onder belijders van 's Heeren naam waar te nemen, waardoor wij in bewondering uitroepen:

„Da werk is door Gods alvermogen,
Door 's Heeren hand alleen geschied,
Het is een wonder in ons oogen,
Wij zien het maar doorgaans 't niet“.

In een leerde over Exodus 2: 12 vergeleken met Exodus 3: 12, zette onze leeraar uiteen, wat volgens Gods Woord de voorwaarde is voor een ingrijpende reformatie, terwijl hij den namiddag als lijdenstest of verhoeding van Petrus beoordeelde. Beide malen volgde men de prediking met onverdeelde aandacht en was het op te merken, dat de schare in deze dingen medeleefde. De collecten bedroegen f. 66. In ons groot kerkgebouw was het treuring gesteld. 's Morgens kwamen er 100, 's namiddags 100 personen onder het gehoor van Ds. Margadant. De leden van den Protestantenbond waren de zoogenoemde Irenischen in deze gemeente komen versterken en... er waren vier politiemannen in de kerk, als vreesde men een overrompeling van onse zijde. Geen nood.

Het Classicaal Bestuur van Gouda had een dertal mannen weten te vinden, om niet den eenen onderling in de zaak der reformatie der kerk niet mede wilde werken, als kerkeraad te fungeren, of deze mannen zullen willen blijven zitten, wanneer de handwijze van het Classicaal Bestuur van Gouda in het volle licht zal zijn geplaatst, is nog zoo zeker niet.

Tot hertoe heeft niet de minste rustverstooring plaats gehad. Doch dit is de schuld der tegenstanders, waarlijk niet. Vertooning van politiemannen bij kerkvergaderingen en bij godsdiensttoefeningen, als geen verstoring der orde te vrezen is, mag wel een geschikt middel genoemd worden, om de gemeenten aan het gisten te maken.

De Heere beware ons genaag voor alles wat naar geweld zweemt

„Wat drommel heeren! is dat nu praten!
Hebt ge uw verstand verloren? Ik zal u eens
zeggen, wie land en volk bevrijd heeft!

„Het was der Pruisen dapperheid,
Vriend Gneisenau's beronnenheid,
Van mij wel wat vermetelheid,
En Gods groote barmhartigheid.“

De heeren hadden niets meer te zeggen. Want allen voelden dat Blucher gelijk had.

DEZELFDE HOLLANDSCH-AMERIKAANSCH predikant, van wien wij al meer iets meedeelden, Ds. A. Zwemer, heeft thans weder een versie gemaakt op de maand Februari. Nu die maand juist voorbij is, geven we het. De vrienden zullen er uit zien, hoe het daarginds al even zoo is als bij ons:

Uw naam is zoet!
En 't doet ons goed
Dat lengen uwer dagen:
Toch komt gij nog
Door stil bedrog
Met scherpe koude ons plagen.

Twee dagen zacht,
Dan een die nacht,
Met warme hand ons grijpend!
De vierde koelt,
De vijfde woelt
In storm, — of viert, zoo knijpend.

De sneeuwbaan blijft
De slede drijft
Zoo glad, met 't jeugdig volkje,
In blijet geest,
Naar vriend of feest:
In 't jonge hart geen wolkje.

Is mensch en vee
Verzorgd, tevrede,
Wie zal de vooglen voeden?
Zeen graan, geen zaad
Op veld of straat:
God zal 't gemis vergoeden!

God kent, en weet
Wat leeft en eet,
En zal niet één vergeten.
Het Gods-boek zag
Nooit schrikkel-dag,
Waar Hij niet riep ten eten.

Schoon 's levens-dag
Niet tellen mag,
(Als deze maand) op aarde
Een langen tijd:
Zoo God gewijd,
Is hij toch groot in waarde.

AAN VRAGERS.
Laatst hoorde ik zeggen, dat het tusschen twee menschen kook en ei was. Wat beduidt dat, en hoe komt het zoo bij elkaar?

Ik heb deze vreemde uitdrukking meer dan eens gehoord. Men wilde er mee zeggen, dat de personen, van welke gesproken werd, het volkomen eens, d'ke vrienden waren, in alles samen gingen. Naar 't mij voorkomt moet het echter zijn: „kloek en ei“. Kloek of kloek is de verkorte naam van de kloeken, de kip die eieren of wel reeds kuikens heeft. Ieder weet, hoe dit goede dier trouw op de eieren zit, en hen niet verlaten zal. Kloek en ei zijn onaf-

2) Februari betekent: reinigen.

scheidelijk en dat zijn ook de menschen, op wie de uitdrukking van toepassing is.

CORRESPONDENTIE.
J. de B. — Uw brief is ontvangen. Als gezegd gaat het niet daarop in dit blad te antwoorden. Als we uw adres weten, kan er wellicht iets van gezegd worden in een afzonderlijk schrijven.

HOOGENDIJK.

Gerhelijke Berichten.

Beroepen.
NED. GEREK. KERK.
Rotterdam, P. J. W. Klaarhamer, te Middelburg.

NED. HERV. KERK.
Waddinxveen (el. Gouda), P. Bootsma te Lunteren, Schooneveld, bij Brekens (Zeeland), Geertsema Beckering te Oostzee en Echten (gem. Leersum), Axel, J. Wieten te Broek op Langendijk, Heteren, W. Meuse te Zwijndrecht, Scherpenisse, P. Kerper te Goedereede, Wams en Scharl, C. R. Rijnberg te Dantumawoude, GEMOND, GEM.

Pretoria, Heidelberg, Handerton en Middelburg (Transvaal), E. W. Heineken te 's Gravenhage.

Bedankt.
NED. HERV. KERK.

Aalsmeer, C. Hattink te Apeldoorn, Bredevoort, J. B. Nusselder te Kooten, Zeydel, C. Bouthoorn te Sprang, Zoelmond (bij Tiel), H. J. Hulscher te Reeuwijk, Harderwijk, H. van Selms te Leerdam, Opende (Gr.), W. K. P. Goeres te Kerkrade, Somersdijk, F. W. J. Wolf te Odijk, Koudum, Nijga en Huisman (el. Sneek), J. Rijnberg te Jenaard (el. Dokkum), Goinga, Gouw en Offingawer, P. H. Versteeg te Heer Hugowaard, Zoetermeer en Zegwaart, M. H. Bolkenstein te Woubrugge, Goinga, a. a. P. H. Versteeg te St-Pancras.

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek moeten ook deze week weder vele stukken worden uitgesteld. Met name berichten uit de ontkomen kerken. Wij verzoeken onze correspondenten en insonders dringend niet later dan Dinsdag aan ons af te zenden, en steeds de meest mogelijke beknoptheid in acht te nemen.

Advertentiën.

Magazijn van Amer. Orgels,
M. J. RADIUS,
Kelzersgracht 305, Amsterdam.

Steeds voorhanden een groote keuze Amerikaanse en andere Orgels, met verschillende Fabrieken, tegen de laagst mogelijke prijzen, van f. 65.— af. Zoo noodig tegen gemakkelijke betaling, of te huur van f. 2.— af per maand.

Speciale Inrichting voor Reparatiën.

Heden verscheen bij den Uitgever W. BOEKHOVEN, te Sommelsdijk:

OPEN SCHRIJVEN

AAN
Prof. Dr. Ph. J. HOEDEMAEKER,
IN BETREKKING TOT
de Reformatie der Kerken,

DOOR
G. G. GIJZEN.
Prijs 20 Cent.

Bij iederen Boekhandelaar te ontbieden en tegen inzending van 20 Cent wordt hetzelfde franco toegezonden door den Uitgever.

Als deugdelijk en blijvend boekgeschenk, vooral ook voor jeugdige en aanstaande LIDMATEN der Christelijke Kerk, verdient ongetwijfeld aanbeveling:

De 2de herziene en vermeerderde druk van de GESCHIEDENIS

DER
CHRISTELIJKE KERK,
DOOR F. VAN KOOY.

Dit werk bevat XXXI en 614 blz. en is voorzien van een uitvoerig Register.

Prijs f. 4.— In linnen band f. 4.50.

Uitgegeven bij C. VAN BENTUM te Utrecht.

Uitgaven van D. DONNER te Leiden.

Synopsis Purioris Theologiae . . . f. 5.—
ACTA der Nationale Synode van Dordrecht 1618/19. Vermeerderd met de Post-Acta. Gebonden . . . 9.50

Brakel, Th. F. W. A., Redelijke Godsdiens. Nieuwe overzanderde uitgave, onder toezicht van J. H. DONNER te Leiden. Met photographisch portret, 2 deelen . . . 9.50

Brakel, Theod., De Trappen des geestelijken levens . . . 1.—
Comrie, A., Het A. B. C. des Geloofs . . . 0.80

Eigenschappen des Zaligmakenden Geloofs . . . 1.60

Lodensteyn, J. van, Negen predicationen. Rhetorisch, Mr. Samuel, De 362 Brieven. Vertaald door J. KOELMAN. In 3 deelen, (d. 1 en 2 reeds verschenen) . . . 3.25

Smijgel, B., Kenige verscheidene predicationen . . . 0.60

a Th. Sheppard, De gezonde geloovige. Afzonderlijk . . . 1.20

b. H. Binning, Gronden der Christelijke Religie. Afzonderlijk . . . 1.80

c. J. van Lodensteyn, Weegschaal van de onvolmaaktheiden der heiligen. Afz. a. b. c. t. zamen . . . 3.75

a W. Marshall, Over de Evang. Heiligmaking. Afzonderlijk . . . 1.80

WERVING VOOR OOST-INDIË.

VOOR Handgeld bij zes-jarige verbinteniss f. 300.
Nederlanders Aanbrenngpremie 10.

Zij die zich willen verbinden moeten zich aanmelden bij een der Plaatselijke of Garnizoens-Commandanten of bij den Commandant van het Weridépôt.

Inlichtingen kunnen gevraagd worden aan alle Burgemeesters en, ongefrankeerd, aan het Dept. van Koloniën. Zij worden kosteloos gegeven.

PELOUBET & Co., te NEW-YORK.

REED-PIPE-ORGAN,

(PIANO STIJL).

De aandacht van Orgelliefhebbers, Organisten en Kerkbesturen wordt gevraagd voor het REED-PIPE-ORGAN, instrument van nieuwe vinding, van PELOUBET & Co., te New-York, fabrikanten van de beroemde

Standard Organ -- Model-Orgel.

De toon van het REED-PIPE-ORGAN is van indrukwekkende schoonheid en is van zoo uitstekende hoedanigheid, dat hij op gelijke lijn met het beste Pijporgel, ja zelfs in vele opzichten daarboven moet worden gesteld; hij paart verbaasende kracht aan aangrijpende bezielende liefelijkheid en biedt een ongekenden rijkdom aan schakeringen.

Terwijl het REED-PIPE-ORGAN dezelfde voordeelen biedt als een Pijporgel van eerste kwaliteit, behoeft het veel minder ruimte, geen onderhoud en het kost slechts een derde van den prijs. De soliditeit is volstrekt.

Door de eerste Organisten en Musici in de Vereenigde Staten zijn deze Orgels geëxamineerd en zij hebben eenparig de meest onverdeelde bewondering en waardeering voor het REED-PIPE-ORGAN uitgesproken.

HET STANDARD ORGAN, MODEL-ORGEL,

van PELOUBET & Co., te New-York, onderscheidt zich gunstig door zijnen omvang, rijken, lieflijken en zangrijken toon, groote soliditeit en schoonen vorm, en is in een sorteering van 25 exemplaren doorloopen in mijne Magazijnen voorradig.

Men vrage Catalogus.

Generaal-Agentschap voor Nederland.
C. KETTNER,
1ste Magazijn en Kantoor. Groote Magazijnen en Fabriek, Kalverstraat 52. Spuisstraat 231.

Het begin van de Reformatie der Geref. Kerk te Klundert.

DOOR
A. VAN VEELO, V. D. M. te Klundert.
Prijs 30 Cents.

Het Godslam geslacht.

Dertig Lijdenspreken door A. VAN VEELO, V. D. M. te Klundert. Prijs inge. f. 3.—, geb. in stempelband f. 3.60.

Verkrijgbaar bij alle soliede Boekhandelaren en na toezending van het bedrag per postwissel, geschiedt de zending franco door den Uitgever J. VISSERS, te Klundert.

Bij R. M. SMITS te Middelburg is verschenen:

Openbare Brief van het Classicaal Bestuur van Middelburg aan Ds. P. J. W. KLAARHAMER, Predikant te Middelburg, gevolgd door een schrijven aan de Ned. Herv. Gemeenten in de Classis.

Prijs 15 Cents.

Deze zeer belangrijke Brochure is niet alleen van plaatselijk belang, doch zeer lezenswaardig voor ieder Gemeentelid.

Vrije Universiteit.

1877—1887

Dezer dagen nam ik nog eens in handen het feestnummer van de Heraut van 31 October 1886, waarin, in het kort, een overzicht gegeven werd van de eerste beginselen der wording en den verdere loop van het ontstaan der Vrije Universiteit.

Ik leefde nog eens in de eerste bijeenkomsten van den zeer kleinen kring, die van tijd tot tijd samen kwamen, ten huize van onzen tegenwoordigen Voorzitter-Directeur.

Ik vond de namen der samenvergaderde broeders vermeld en wel uit Amsterdam de heeren predikanten Dr. Ph. J. Hoedemaker, Dr. Ph. S. van Ronkel en de heeren W. Hovy, W. Kuhler Wz., H. W. van Marle en Th. Sanders Jr.; terwijl de heeren E. W. Heyblom en Mr. J. J. Teding van Berkhout een enkele maal de vergadering bijwoonden.

Voorts uit 's-Gravenhage de heeren I. Esser en Dr. A. Kuiper, en na de eerste samenkomst ook Dr. F. L. Rutgers, destijds predikant te 's-Hertogenbosch.

Dit klein getal namen gaf mij veel te denken. Wie van de genoemden, hetzij ze nog in leven zijn, of reeds heengingen op den weg van alle vleesch; hetzij ze pal bleven staan of zich onttrokken, had toen zelfs durven vermoeden, dat hunne besprekingen en geboden tot gevolg zouden hebben, dat het stekje, eindelijk in 1886 geplant, zich door den van God verleenden wasdom zoodanig zou ontwikkelen, dat het nu reeds opgegroeid is tot een kleinen boom in den hof des Heeren, die niet alleen vruchtdragende takken vertoont, maar zelfs reeds bruikbare vruchten heeft afgevoerd.

Hoe zijn tot op dezen dag al onze vreezen beschaamd; hoe ging alles boven veler verwachting, ook toen de stormen opstaken, die over dit jeugdige boompje gewoed hebben, en toen de vijanden van Gods waarheid en recht, vooral ook in zijne kerke, zich verbonden om, kon het zijn, die Vrije Universiteit ter aarde te werpen, en rich daartoe niet ontzagen gebruik te maken van de verachtelijkste wapenen, als eeroof, laster en verdachtmaking.

Vooraf ook in 1886. — Toen was, naar hun oordeel, de tijd gekomen, dat deze stichting een knak zou krijgen, die haar verdere levenskracht en levensduur zoo ondermijnde, dat al dadelijk knijping en spoedig de dood zou intreden.

De dank ontvanger:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributie: door den heer H. van Winkelhof te IJselmonde f. 154; door Dr. C. C. Schot Cz. te Tolen f. 13.17; aan Collecten: door Dr. L. H. Wagenaar te Heeg f. 8; aan Schenkingen: door den heer H. Dane, te Rotterdam, van den heer C. D. te W. f. 25; door Dr. A. Kuiper van C. B. f. 5; door den heer Jb. van O. v. W. f. 5; door H. te Apeldoorn, gevonden onder de kerkcollecte een dankoffer f. 1; door den heer W. Kuhler Wz. van G. G. te H. f. 3; gevonden in de collecte te Kortenhoe f. 1; gevonden in de collecte bij een speekbeurt te Zeist f. 1.

Voor het Hospitium:

Door den heer H. Dane te Rotterdam, van den heer C. D. te W. f. 25; gevonden in de collecte te Zeist f. 1; door Dr. A. Kuiper van C. B. f. 5.

Voor de Bibliotheek:

Door den heer H. Dane te Rotterdam, van den heer C. D. te W. f. 25.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: door den heer H. Dane, te Rotterdam, van den heer C. D. te W. f. 25; door den heer A. Hogenboom van de Jongel-veren. te Hondelredijk f. 2.50; door heeren Diakenen der Ned. Geref. Kerk (doleerende) te Amsterdam, gecoll. in Frascu, van H. S. f. 2.50; gecollecteerd bij een spreekbeurt te Zeist, door den heer Jb. v. O. f. 16.25.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Lijnbaansgracht 248.

SCHOTSCHES ZENDINGSKERK.

GODSDIENSTOEFENING.

Zondagmorgen, 10 uur, Dr. A. FURST.

Zondagavond, 6 uur, F. W. A. KORFF.

Woensdagavond, 8 uur, Vergadering met de Proselyten.

GEDRUKT TER KON. NEDERL. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESTRAAT 106, AMSTERDAM.

Dit blad was
Bijlagen van
van dit blad be
aan de ADMI
Inzendingen
kunnen voor l

Bij dit
BIJVOEG

I. Requisito
in zake l
II. Provisione
te Amster

Van des
ACHTST

Met gelukke
de inleiding
Verlossing
Dienstdaghe